

Lausunto

17.09.2020

Asia: VN/8871/2019

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Taustatiedot

Onko vastaaja

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

Vastaajatohon virallinen nimi

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä, Siun sote

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Johdon assistentti Mika Pesonen, mika.pesonen@siunsote.fi

Viranomaisille: Lausunтовastauksen käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä

Yhtymähallitus 15.9.2020

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Ei riittävästi. Esitys pitäisi korjata hallitusohjelman mukaiseksi siten, että tarvevakiointiin perustuvasta rahoituksesta poistetaan toistaiseksi pysyvä 150 € / asukas muutosleikkuri ja siirtymäaika lyhennetään merkittävästi esim. 3 vuodeksi.

2. Voidaanko esityksellä kehittää pelastustoimen palvelujen saatavuutta, yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti? Varmistaako esitys pelastustoimen pelastustoiminnan ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoitopalvelujen synergiahyödyt? Jos ei, miten ehdotusta tulisi kehittää?

Kyllä

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei

STM:n ja muiden ministeriöiden ohjausvoima on liian suuri. Lisäksi yhteistoiminta-alueella yhteisesti sovittavia asioita on liian paljon. Molemmat seikat kaventavat vaaleilla valitun valtuuston ja sote-maakunnan muiden toimielinten valtaa ja liikkumavaraa merkittävästi.

Kysymyksiä sote-maakuntalaista

4. Muodostaako sote-maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien sote-maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

kyllä

5. Sote-maakuntalain 6 §:ssä säädetään maakunnan mahdollisuudesta alueellaan ottaa hoitaakseen sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä sekä harjoittaa vähäriskistä liiketoimintaa, joka tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. Tukeeko ehdotettu sääntely maakunnan itsehallinnon toteuttamista?

kyllä

6. Sote-maakuntalain 5 luvussa säädetään sote-maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

kyllä

7. Sote-maakuntalain 8 luvussa säädetään sote-maakuntien yhteistoiminnasta. Onko siitä esitetty säädettäväksi sote-maakuntien toiminnan ja yhteistyön näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

kyllä

8. Sote-maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti sote-maakuntalakiin ja sote-maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko sote-maakuntien rahoitusmalli ja sote-maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi sote-maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

ei

9. Sote-maakuntalain 3 luvussa säädetään muun ohella sote-maakunnan lainanottovaltuudesta sekä investointien ohjauksesta koko julkisen talouden tasapainon huomioon ottavalla tavalla. Sote-maakunnille siirtyvien toimitilojen hallinnoinnista ei esitetä erikseen säädettäväksi. Turvaako ehdotettu investointien rahoitus- ja ohjausmalli tarpeellisten investointien toteuttamisen tarkoituksenmukaisella tavalla? Vastauksessa voi ottaa kantaa toimitilojen hallinnoinnin järjestämiseen paikallisella, alueellisella tai valtakunnallisella tasolla.

ei

10. Maakuntalain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävät tulee kirjata sote-maakunnan tehtäviksi. Mikäli ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirto jätetään kuitenkin odottamaan monialaisen maakunnan valmistelua, tulee sote-maakuntalakiin nyt kirjata mahdollisuus kuntien sopimuksella siirtää ympäristöterveydenhuollon järjestäminen maakunnalle.

Muutosehdotus: Sote-maakuntalain 8 § (Tehtäväsiirrot kuntien kanssa) lisätään teksti: "Sote-maakunta voi hoitaa kaikkien alueensa kuntien kanssa tekemällään sopimuksella sote-maakunnan hoidettaviksi (järjestämisvastuu) kunnista siirretyt kuntien ympäristöterveydenhuollon tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet sote-maakunnalle rahoituksen."

Ympäristöterveydenhuollon, sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen toimiminen Siun sotessa yhdessä maakunnallisesti on osoittautunut hyödylliseksi (mm. varautuminen, häiriötilanteiden hoito, epidemioiden havaitseminen ja selvittäminen, tiedonkulku, yhteiset valvontakohteet, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen). Hyödyt korostuvat koronatilanteessa. Ympäristöterveydenhuolto on terveydenhuoltolain mukaan osa perusterveydenhuoltoa ja kansanterveystyötä. Globaalit muutosajurit (mikrobilääkeresistenssi, ilmastonmuutos, eläimistä ihmisiin tarttuvat taudit) korostavat tätä eläinten, ihmisten ja ympäristön yhteisen terveyden (One health) merkitystä tulevaisuudessa entisestään.

Lakiesitys estää maakunnallista ympäristöterveydenhuoltoa toimimasta maakunnallisessa organisaatiossa tärkeiden yhteistyökumppanien kanssa. Nykyistä pienempään ympäristöterveydenhuollon yksikköön palaaminen ei ole vaihtoehto. Tehtävien järjestäminen maakunnallisesti mahdollistaa riittävän osaamisen, erikoistumisen ja toimintavarmuuden. Ministeriöt (STM, MMM) ovat asettaneet tavoitteeksi vähentää ympäristöterveydenhuollon järjestäjien määrää.

Lakiesitys aiheuttaa valtavasti turhaa byrokratiaa, mikäli ympäristöterveydenhuollon tulee nyt irtautua Siun sotesta ja rakentaa uusi organisaatio, mutta mahdollisesti siirtyä monialaisen maakunnan selvityksen pohjalta kohta sote-maakuntaan.

Ympäristöterveydenhuollon kokonaisuuden säilyttäminen yhtenäisenä on erittäin tärkeää.

15§ Sote-maakunnan lainanottovaltuus 2 momentti pitäisi muuttaa seuraavaan muotoon:

Edellä 1 momentissa tarkoitettu sote-maakunnan lainanottovaltuus määrittää Sote maakunnan laskennalliseen lainanhoitokatteeseen perustuvan enimmäismäärän ja tilikauden alun ennakoitun lainamäärän erotuksena. Laskennallinen hoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja summa jaetaan laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainamäärä kahdellakymmenellä. Laskennallisen hoitokatteen arvo on vähintään yksi. Vuosikatteen arvona

käytetään tilikautta edeltävän vuoden talousarvion mukaista arvoa, jota voidaan oikaista taloustietojen 118 §:n mukaisen seurannan tiedoilla. Edellä 1 momentin mukaisesti päätetty valtuus otetaan huomioon seuraavan tilikauden lainanottovaltuudessa.

16§ Investointien ohjaus

Tämä pykälä pitää poistaa kokonaan, sillä maakunnan omalla demokraattisesti valituilla toimielimillä pitää olla mahdollisuus päättää investoinnista maakunnan oman rahoituksen ja 15§ määritellyn lainanottovaltuuden puitteissa.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

113§ toisessa momentissa säädetty alijäämän kattamisvelvollisuus on määritelty liian tiukaksi. Tämä pykälä pitäisi alijäämän kattamisen osalta muuttaa kuntalakiä vastaavaan muotoon: Maakunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

121§ Sote-maakunnan talouteen liittyvät arviointimenettelyn edellytykset ovat liian tiukat. Nyt tehokkaasti toimivien maakuntien osalta, rahoituslain pitkä siirtymäaika yhdistettynä lakiesityksen mukaisiin tiukkoihin arviointimenettelyn edellytyksiin johtaa kohtuuttomuuksiin. On olemassa vaara, että nyt talouttaan tarkimmin hoitaneet maakunnat joutuvat tekemään tiukasta tilanteesta johtuen kansalaisten kannalta kohtuuttomia säästötoimia, välttääkseen talouteen liittyvän arviointimenettelyn ja säilyttääkseen oman päätösvalan demokraattisesti valitulla valtuustolla.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista

12. Muodostaako sote-järjestämislaki tarkoituksenmukaisen yleislain julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle?

kyllä

13. Turvaavatko sote-järjestämislain säännökset sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertaisen saatavuuden?

ei

14. Varmistaako laissa esitetty tehtävien määrittely kunnan ja maakunnan osalta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutumisen? ”

kyllä pääosin

15. Turvaako 8 §:n sääntely sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisen riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla?

kyllä

16. Onko 12 §:n sääntely ostopalvelujen hankkimisesta ja 12 a §:n sääntely vuokratyövoiman käytöstä tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

ei

17. Ovatko 13 §:n mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset perusteltuja

kyllä

18. Onko 16 §:n sääntely yksityisen palveluntuottajan alihankinnasta tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa käytännössä?

kyllä

19. Onko sote-maakuntien yhteistyöaluetta ja yhteistyösopimusta koskeva 33–36 §:n sääntely kokonaisuudessaan tarkoituksenmukainen?

ei

20. Turvaako 37 §:n sääntely kaksikielisten sote-maakuntien yhteistyöstä osaltaan ruotsinkielisten palveluiden saatavuuden?

kyllä

21. Onko 49 §:n sääntely valmiuskeskuksesta tarkoituksenmukainen ja perusteltu?

ei

22. Minkä sote-maakunnan tehtäväksi tulisi säätää ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen tukeminen (31 §) koko maassa?

Pohjanmaan

23. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

12§ toisen momentin kohta 1) pitää pykälätekstiin lisätä poikkeus, joka mahdollistaa rajoitustoimivallan käytön yksityisissä palveluissa koskien sijaishuoltoa, kehitysvammaisten erityishuoltoa ja ikääntyneiden asumispalveluja.

34§ Sote-maakuntien yhteistyösopimus, Yhteistyösopimuksen pitäisi koskea vain yliopistollisen tason erikoissairaanhoidon järjestämistä ja tuottamista sekä koulutuksen ja tutkimuksen toteuttamista tai muita sellaisia asioita, jotka välttämättä edellyttävät maakuntien välistä yhteistyötä. On paradoksaalista, että samalla kun sote-uudistuksen tavoitteena on vahvistaa järjestäjän roolia, rajataan sote-maakuntien mahdollisuuksia käyttää järjestäjän valtaa ja osaamista.

49§ Varautuminen yhteistyöalueella. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä katsoo, että kaikissa maakunnissa tulee olla sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus ja itsenäiset valmiudet tilannekuvan ylläpitämiseen, ei ainoastaan yliopistollista sairaalaa ylläpitävissä maakunnissa. Paikallisten sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden yhteistyö alueensa kuntiin varmistaa parhaiten varautumisen edellytykset, ohjauksen ja tarkoituksenmukaisen tiedonkeruun tilannekuvan osalta.

56§ Sosiaali- ja terveystalvelujen vaikuttavan toteuttamisen ja palvelujen yhteensovittamisen edellytyksenä on se, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietoja pystytään tietoturvallisesti hyödyntämään moniammatillisen yhteistyön tukena. Nykytilassa terveydenhuollon ja sosiaalihuollon monilta osin erilliset potilas- ja asiakastietojen käsittelyä, niiden rekisterinpitoa ja salassapitoa koskevat säädökset hankaloittavat sosiaali- ja terveystalvelujen asiakaslähtöistä toteuttamista, erityisesti tilanteissa, jossa asiakkaan saamaan palvelukokonaisuuteen sisältyy sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon tehtäviä.

24. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaiata.

-

Kysymyksiä pelastustoimen järjestämislaiata

25. Lain 8 §:ssä ehdotetaan säädettävän pelastustoimen järjestämisen valtakunnallisista tavoitteista. Säännöksessä luetellaan asiat, jotka valtakunnallisissa strategisissa tavoitteissa on määriteltävä. Luettelo ei ole tyhjentävä. Ovatko säännöksessä luetellut kohdat tarkoituksenmukaisia?

kyllä pääosin

26. Mikä pitäisi lisätä/mikä pitäisi poistaa?

Pelastustoimen valtakunnallisiin tavoitteisiin tulisi lisätä pelastustoimen ICT-järjestelmien kehittämisen valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Pelastustoimien käyttöön tulee lisää eri turvallisuusviranomaisten suojattuja ICT- ratkaisuja, joiden hankinta- ja ylläpitokustannusten taso tulee aiheuttamaan suuria rahoituspaineita. Muutoksilla on kytkentä digitalisaation kehittämiseen, jotka eivät rajaudu pelkästään sisäministeriön hallinonalaan. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi strategisten tavoitteiden on luontevaa olla poikkihallinnollisia valtioneuvoston tasolla linjattavia asioita.

Kansainvälisen pelastustoiminnan järjestelyt perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin, jotka linkittyvät useamman ministeriön hallinonalaan. Pelastustoimen kansainvälisen toiminnan kehittäminen ja toteuttaminen olisi linjattava edellä mainituista syistä valtioneuvoston tasolla.

Pelastustoimelle asetettavissa tavoitteissa on huomioitava strategisella tasolla pelastustoimen ja ensihoidon välisen synergisen edun vahvistaminen. Ensihoitopalveluiden tuottaminen on merkittävässä roolissa pelastuslaitosten tehtäväkentässä. Pelastuslaitokset hoitavat vuosittain noin 500.000 ensihoitotehtävää. Kaikkiaan 18 pelastuslaitosta toteuttaa ensihoitopalvelua ja kaikki pelastuslaitokset hoitavat ensivastetoimintaa. Ensihoito on merkittävä kansallinen valmiusresurssi pelastuslaitosten henkilöstön, kaluston ja osaamisen suhteen. Pelastustoiminnan synergia ensihoidolle on merkittävä. Vuonna 2020 kaikkiaan 26 prosenttia pelastushenkilöstön palkkakuluista on kirjattu ensihoidon tehtäväalueelle. Harvaan asutuilla alueilla pelastuslaitokset rakentavat yhteistyössä terveydenhuollon kanssa erilaisia Kustannustehokkaita hybridiratkaisuja, joilla pyritään turvaamaan maaseutumaisilla alueilla kansalaisten tarvitsemat laadukkaat pelastustoimen ja

ensihoidon palvelut. Pelastustoimen mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluita jatkossakin on kiireellisen avunsaannin kannalta elintärkeää useilla alueilla Suomessa.

Pelastustoimen koulutusuudistus ja koulutuksen kehittämisen tavoitteet sekä koulutusjärjestelmän riittävän rahoituksen turvaaminen on pelastuslaitosten näkökulmasta tarkasteltuna yksi alan kriittisistä menestystekijöistä. Harvaan asuttujen alueiden haasteina ovat pitkien välimatkojen vuoksi kattavan paloasemaverkoston ylläpitäminen ja väestön ikääntymisestä johtuva sopimushenkilöstön saatavuuden vaikeutuminen. Päätoimisen ja sopimushenkilöstön saatavuus harvaan asuttuihin maakuntiin ja niiden pelastuslaitoksille olisikin turvattava valtion toimenpitein. Esimerkiksi valtion tuki palkkauksen kannustamisessa tai veroetuna tulisi selvittää (esimerkiksi harvakompensaatio Norjan malliin). Lisäksi osaavan henkilöstön saatavuuteen vaikuttaa olennaisesti koulutusjärjestelmä, jonka tulee palvella nykyistä monimuotoisempaa hakijajoukkoa kattavasti koko maan alueelta, ja jossa erilaiset toimintaympäristöt ja osaamisvaatimukset otetaan huomioon. Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen mielestä strategiset tavoitteet, koulutusjärjestelmän linjaukset ja rahoitus sekä harva-alueille tuki osaavan henkilöstön saamiseksi tulee linjata valtioneuvoston tasolla.

27. Lain 13 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuudesta. Lisäksi lain 16 §:ssä ehdotetaan säädettävän sote-maakunnan pelastustoimen omavalvonnasta. Onko sote-maakunnille ehdotettu seuranta-, arviointi- ja omavalvontakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

kyllä pääosin

28. Pelastustoimen järjestämislain 5 pykälässä säädetään tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, jos se on välttämätöntä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella. Ovatko säännöksessä esitetyt koottavat tehtävät perusteltuja?

kyllä pääosin

29. Mitä kansainvälisessä pelastustoiminnassa hyödynnettäviä erityisresursseja (kalusto, muodostelmat) olisi tarkoituksenmukaista koota jonkun maakunnan/maakuntien hoidettavaksi?

Kansainvälinen MIRG-toiminta kannattaa ylläpitää nykyisten pelastuslaitosten toimesta (Helsinki ja Varsinais-Suomi).

Muuhun kansainväliseen pelastustoimintaan kykeneviä pelastusmuodostelmia on tarkoituksen mukaista ylläpitää usean sote-maakunnan alueella. Esimerkiksi esitetyt yhteistyöalueen pelastuslaitokset voisivat koota alueeltaan kansainväliseen toimintaan kykenevän joukon. Kansainvälisen toiminnan koordinoiminen ja kehittäminen on järkevää antaa yhden maakunnan hoidettavaksi. Toiminnan suunnittelussa on myös tarpeellista huomioida pelastuslaitosten nykyinen osaaminen esim. rauniopelastaminen, laajat metsäpalot/sään ääri-ilmiöt ja arktisissa olosuhteissa tapahtuva pelastustoiminta jne. Muodostelmia voidaan hyödyntää myös kotimaassa tapahtuvien suurien onnettomuus- ja häiriötilanteiden hoidossa. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan pelastuslaitos on kouluttanut raskapelastusjoukkueen, joka voidaan lähettää avuksi kansainvälisiin tai kansallisiin onnettomuustilanteisiin. Raskapelastusjoukkue on osallistunut naapuri pelastuslaitosten alueella mm. laajojen metsäpalojen ja vaarallisten aineiden onnettomuuksien vaatimiin pelastustöihin sekä Barents-alueen kansainvälisiin pelastusharjoituksiin.

30. Mitä kansainvälisen avunannon ja vastaanottamisen edellyttämiä toimintoja (hälyttäminen, varustaminen jne.) olisi tarkoituksenmukaista koota johonkin maakuntaan/maakuntiin ja jos kyllä, mihin maakuntaan/maakuntiin?

Kansainvälisen pelastusresurssien perustaminen ja avun vastaanottaminen on luontevaa antaa pääkaupunkiseudulla Helsingin kaupungin ja Uudenmaan sote-maakuntien tehtäväksi. Lisäksi on tarkoituksenmukaista osoittaa vastaava resurssi Lapin ja Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson sote-maakunnille Barenst rescue-alueen ja Saimaan kanavan sopimuksien mukaisiin velvoitteiden hoitamiseksi (Venäjä yhteistyö).

Erytisresurssien hälyttäminen ja tilannekuvan ylläpitäminen tulisi antaa Helsingin ja Uudenmaan sote-maakuntien tilanne-/Johtokeskukselle.

31. Pelastustoimen järjestämislain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Sote- järjestämislain 50§ mukaan valtio voi osallistua sosiaali- ja terveydenhuollossa tarvittavan valtakunnallisen, alueellisen valmiuden ja varautumisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen tai poikkeuksellisen häiriötilanteiden hoitamiseen. Rakenne on kuvattu rahoituslaissa. Myös pelastustoimessa on vastaavia tarpeita. Pelastustoimen järjestämislaissa tulisi lisärahoituksen esittämisen lisäksi myös mahdollisuus antaa valtion korvauksia (valtion avustusta) rahoituslain 12 § mukaisesti valmiuden ylläpitämiseen ja häiriötilanteiden hoitamiseen kuten sote-järjestämislaissa. Valtionavustuksien perusteet tulisi kuvata pelastustoimen järjestämislaissa.

Järjestämislain 5§ (tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin) tulisi säätää Saimaan vesistöalueen öljyvahinkojen torjunnasta saman kaltaisesti merialueella tapahtuvasta öljyvahinkojen torjunnasta. Saimaan vesistöalue ulottuu neljän sote-maakunnan alueelle. Toiminnan koordinaation ja kehittämisen kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että yksi sote-maakunta koordinoisi ja vastaisi Saimaan altaan öljyvahinkojen torjunnasta. Tehtävä soveltuisi keskeisellä paikalla sijaitsevalle Etelä-Savon sote-maakunnalle.

Järjestämislain 5 § mukaiset tilannekeskusten kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin on kannatettava toimintamalli. Toimintamalli ei saa ohjata pelastustoiminnan johtamisjärjestelmää, vaan paikallistasolla tulee ylläpitää johtokeskukset ja säilyttää kyky riittävien pelastustoimen johtamisvalmiuksien ylläpitämiseksi.

32. Muut vapaamuotoiset huomiot pelastustoimen järjestämislaista.

Esitys lisää merkittävästi valtion ohjausta pyrkien estämään maakunnan itsehallinnon pelastustoimen asioissa. Sote-maakunnan seuranta- ja arviointivelvollisuuden osa-alueella on päällekkäisyyttä sisäministeriön ja aluehallintovirastojen tehtävien välillä.

Aluehallintovirastojen roolia ja asemaa pelastustoimen kokonaisuudessa on tarpeellista tarkastella uudelleen. Järjestämislain mukaisesti sisäministeriö johtaa, ohjaa ja valvoo pelastustoimen palveluiden saatavuutta. Sisäministeriö käy vuosittain neuvottelut kunkin sote-maakunnan kanssa pelastustoimen tehtävien hoitamisesta ja arvioi järjestämisvastuun toteutumista. Yhdenmukaista valtionohjauksen tavoitetta ei tue, että jatkossakin kuudelle aluehallintovirastolle toimitetaan esim. pelastustoimen palvelutasopäätökset arvioitavaksi. Sisäministeriö asettaa vuosittain pelastustoimen palvelutuotannolle tavoitteet, jonka vuoksi palveluiden mittaaminen, seuranta ja raportointi on tarkoituksenmukaista keskittää sisäministeriöön. Keskittämisen ei tarvitse olla ristiriidassa pelastustoimen järjestämislain 7 § kanssa. Aluehallintovirastot voivat silti tukea sisäministeriötä heille säädettyjen tehtävien hoidossa.

Kysymyksiä voimaanpanolaista

33. Sote-maakuntien aluejaon pohjana on kuntaperusteinen maakuntajako, josta säädetään voimaanpanolain 5 §:ssä. Onko ehdotettu aluejako tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen näkökulmasta?

kyllä

34. Sote-maakuntarakennelain 3 §:n mukaan maakuntajako toimii nykyiseen tapaan myös muiden valtion aluejakojen perustana. Lisäksi maakuntajako toimii maakuntien liittojen toimialuejaon pohjana. Onko ehdotettu 5 §:n mukainen aluejako tarkoituksenmukainen muun aluehallinnon näkökulmasta?

kyllä

35. Lakiehdotuksessa Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava siirtyisivät Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Muutos vaikuttaa sekä sote-maakuntaan että valtion aluejakojen pohjana olevaan maakuntajakoon. Mihin maakuntaan näiden kuntien tulisi kuulua ja mitä vaikutuksia vaihtoehtoilla olisi lausunnonantajan toimintaa:

Etelä-Savon maakuntaan

36. Lakiehdotuksessa Uudenmaan maakunnan alueella sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisi neljä sote-maakuntaa (Itä-Uusimaan sote-maakunta, Keski-Uusimaan sote-maakunta, Länsi-Uusimaan sote-maakunta, Vantaa-Keravan sote-maakunta) sekä Helsingin kaupunki, joka ei kuuluisi mihinkään sote-maakuntaan. Muiden aluejakojen osalta Uudenmaan nykyinen maakunta olisi yksi kokonaisuus. Onko ehdotettu sääntely aluejakojen näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

kyllä

37. Turvaako väliaikaisten toimielinten kokoonpano ja laissa säädetyt tehtävät uudistuksen toimeenpanon (7 - 8 §)?

kyllä

38. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus, lomapalkkavelka ja sopimukset siirtyvät sote-maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

kyllä pääosin

39. Voimaanpanolain 4 luvussa säädetään kuntien oikeudesta saada valtiolta korvaus uudistukseen liittyvien omaisuusjärjestelyjen aiheuttamista välittömistä kustannuksista sekä korvausmenettelystä. Korvaus kohdistuisi ensisijaisesti kunnille ja kuntayhtymille jääviin omaisuuseriin, esimerkiksi siirtymäajan jälkeen käytöstä poistuvien toimitilojen kustannuksiin. Onko kompensaatiosäntely hyväksyttävä?

ei pääosin

40. Voimaanpanolain 17 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

kyllä

41. Onko 28 §:n mukainen ulkoistamissopimusten mitättömyyttä koskeva sääntely perusteltu ja turvaako se osapuolten aseman riittävästi?

ei

42. Turvaako Kärkullan toiminnan jakamista koskevat ehdotukset sen toiminnan jatkuvuuden sote-maakuntien toimintana?

-

43. Uudistus tulisi ehdotuksen mukaan voimaan vuoden 2023 alusta. Onko uudistus toteutettavissa uudistuksessa ehdotetussa aikataulussa?

kyllä

44. Voimaanpanolain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

Maakunnat tulevat tarvitsemaan siirtymäkauden jälkeenkin kuntien omistukseen jääviä toimitiloja laajassa mitassa. Maakuntien mahdollisuudet ostaa toimitiloja ovat rajalliset, kun otetaan huomioon esityksen mukaiset maakuntien erittäin rajoitetut lainanottovaltuudet. Vuokrasopimusten ehtojen ja maakuntien vuokranmaksukyvyyn tulee olla sellainen, että kunnille on mielekästä jatkaa sote-maakuntien vuokraisäntänä.

Voimaanpanolain 28§:llä puututtaisiin taannehtivasti jo tehtyihin taloudellisesti merkittäviin sopimuksiin, mikä on ongelmallista perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuudensuojan näkökulmasta. Olisi kohtuutonta, että jälkepäin voitaisiin puuttua sopimusten sisältöön sellaisilla perusteilla, jotka eivät ole voineet olla kuntien ja niiden sopimusosapuolena olevien palveluntuottajien tiedossa sopimusta tehtäessä. Mainituilla sopimusosapuolilla ei ole voinut tuolloin olla tietoa poliittisesti epävarmojen ja riidanalaisten tulevaisuuden lainsäädäntöratkaisujen sisällöstä. Ehdotettu sääntely loukkaisi vakavasti sopimusosapuolten luottamuksensuojaa.

Enonkosken, Rantasalmen, Savonlinnan ja Sulkavan kuuluminen myös jatkossa Etelä-Savon maakuntaan turvaa Etelä-Savon edellytyksiä toimia itsellisenä maakuntana. Vahvat maakunnat Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi ja Pohjois-Savo mahdollistavat hyvän ja tasapuolisen toiminnan kehittämisen koko yhteistoiminta-alueella.

45. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaantulolaista.

-

Kysymyksiä maakuntien rahoituslaista

46. Valtio rahoittaa pääosin perustettavien sote-maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

kyllä

47. Valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu lähtökohtaisesti sote-maakuntien edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain arvioidun palvelutarpeen muutoksen (7§), kustannustason (hintojen) (8 §), tehtävämuutosten (9 §) sekä toteutuneiden kustannusten perusteella (10 §). Palvelutarpeen muutoksen osalta esitykseen sisältyy valtion rahoituksen kasvua osittain hillitsevä tekijä siten, että arvioidusta tarpeen muutoksesta huomioidaan 80 %:n osuus kolmannesta vuodesta lähtien (36 §). Lisäksi sote-maakunnalla on oikeus lisärahoitukseen, edellyttäen, että lain 11 §:ssä tarkoitettut edellytykset täyttyvät. Onko sote-maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

kyllä pääosin

48. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien* rahoituksen määräytymistekijät (luku 3) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

kyllä

49. Ovatko sote-maakuntien valtion rahoituksen *pelastustoimen tehtävien* rahoituksen määräytymistekijät (luku 4) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

kyllä

a) Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2023–2029 esitetty siirtymäaika riittävä?

kyllä

b) Onko toistaiseksi pysyvä enimmäismuutostasaus kannatettava?

ei

51. Valtion rahoitus maksetaan sote-maakunnalle kuukausittain viimeistään kuukauden ensimmäisenä päivänä. Varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa maksetaan molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä (25 §). Sen lisäksi vuoden 2023 rahoituksen tammikuun maksuerästä puolet maksetaan sote-maakunnalle vuoden 2022 joulukuun 1 päivänä (37 §). Onko rahoituksen maksatuksen aikataulu maksuvalmiuden ja kassan hallinnan kannalta tarkoituksenmukainen?

kyllä

52. Maakuntien rahoituslain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

35 § Palvelutarpeeseen perustuvat yhdenvertaiset resurssit antavat realistisen mahdollisuuden järjestää yhdenvertaiset sosiaali- ja terveystalvet kaikissa maakunnissa. Esitetty toistaiseksi pysyvä siirtymätasaus tekisi resurssien epätasa-arvosta maakuntien välillä pysyvän asiantilan. Lisäksi aivan liian pitkä siirtymäaika rajoittaisi vähäistäkin oikeansuuntaista muutosta. Siirtymätasaus on poistettava ja siirtymäaika lyhennettävä, koska nämä kaksi asiaa esitetyllä tavalla toteutuessaan vesittävät koko uudistuksen tavoitteen yhdenvertaisista palveluista kansalaisille.

53. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

-

Kuntien rahoitusta koskeva lainsäädäntö

54. Ovatko valtiosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 29 ja 30 §)?

ei kantaa

55. Ovatko valtiosuusstandardit sekä niiden painotukset yleisesti ottaen perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta)?

ei kantaa

56. Kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

57. Muut vapaamuotoiset huomiot kuntien rahoitusta koskevasta lainsäädännöstä.

-

Verolainsäädäntö

58. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävinä?

ei kantaa

59. Verolainsäädännön pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

60. Vapaamuotoiset huomiot verolainsäädännöstä.

-

Maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskeva lainsäädäntö

61. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

kyllä

62. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

kyllä

63. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

-

Uusimaa-laki

64. Turvaako Uudenmaan erillislaki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen alueella yhdenvertaisesti muuhun maahan verrattuna?

kyllä pääosin

65. Turvaavatko HUSin lakisääteisiä tehtäviä koskevat säännökset erikoissairaanhoidon järjestämisen sekä yliopistollisen sairaalan tutkimus-, kehittämis- ja opetustehtävät (5 §)?

kyllä

66. Onko terveydenhuollon järjestämisvastuun jakautumisesta Uudellamaalla esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti (Uudenmaan sote-maakuntien ja Helsingin kaupungin ensisijainen järjestämisvastuu, HUSin lakisääteiset tehtävät ja HUS-järjestämissopimus; 4, 5 ja 10 §)?

kyllä pääosin

67. Ovatko Helsingin kaupungin talouden eriyttämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia ja riittäviä turvaamaan toiminnan vertailtavuuden muuhun maahan nähden (5 luku)?

kyllä

68. Uusimaa-lain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

69. Vapaamuotoiset huomiot Uudenmaan erillislaista?

HUS:n maakuntayhtymän järjestämisvastuu antaa HUS:lle erityisaseman, jota ei muilla yliopistollisilla sairaaloilla tai keskussairaaloilla ole.

Yleishallintoa koskevat lait

70. Yleishallintoa koskevien lakien pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

-

71. Vapaamuotoiset huomiot yleishallintoa koskevasta lainsäädännöstä.

-

Kysymyksiä sote-maakuntarakennelaista

72. Sote-maakuntarakennelaissa säädetään maakuntajaosta, joka toimii myös sote-maakuntien alueiden pohjana. Lisäksi laissa säädetään sote-maakuntien muuttamisesta, joka johtaa myös vastaavalla alueella maakuntajaon muutokseen. Onko esitetty sote-maakuntien ja niiden pohjana olevan maakuntajaon suhde sekä jaon muutosprosessi kriteereineen selkeä ja tarkoituksenmukainen ottaen huomioon maakuntajaon merkityksen muille aluejaoille?

kyllä

73. Pidättekö esitettyjä edellytyksiä sote-maakuntien muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta? (erityisesti sote-maakuntarakennelain 2, 5 ja 10 §:t)

ei

74. Sote-maakuntarakennelain pykäläkohtaiset muutosehdotukset. OHJE: Erittele vastaukseen, mihin pykälään muutosehdotus liittyy lisäämällä pykälän numero ennen muutosehdotusta. Tee näin jokaisen pykälän kohdalla, jota kommentoit.

10§ Pykälän toista momenttia pitää muuttaa niin, ettei Sote-maakunnan arviointimenettelyssä olleen sote-maakunnan yhdistymisestä voida päättää selvittäjän esityksestä sote - maakuntavaltuuston vastustuksesta huolimatta.

75. Muut vapaamuotoiset huomiot sote-maakuntarakennelaista.

Niin sanotut pakkoliitokset olisivat lakiluonnoksen 10 §:n nojalla huomattavasti helpommin toteutettavissa kuin kuntaliitoksissa. Näin siitä huolimatta, että sote-maakuntien perustamisen taustalla on halu luoda taloudellisesti ja toiminnallisesti kuntia vahvempia itsehallintoalueita.

Maakuntien ohjaus

76. Valtion ohjausta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon että pelastustoimen järjestämisessä vahvistettaisiin. Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

ei [Maakunnan ohjausjärjestelmä on ongelmallinen maakuntien itsehallinnon näkökulmasta.]

77. Ministeriöt ja maakunta kävisivät vuotuiset neuvottelut, joissa tarkasteltaisiin maakunnan toimintaa ja taloutta toteumatietojen ja ennusteiden näkökulmasta. Lisäksi erilliset ohjausneuvottelut käytäisiin

vuosittain yhteistyöaluekohtaisesti. Onko neuvottelujen tavoite ja käsiteltävä asiakokonaisuus tarkoituksenmukainen?

kyllä pääosin [Yhteistyöalueiden ja ministeriön väliset ohjausneuvottelut ovat erityisen ongelmalliset maakuntien itsehallinnon näkökulmasta.]

78. Maakuntien ja valtioneuvoston välille suunnitellaan ministeriöiden ja järjestämistä vastuissa olevien tahojen vuorovaikutukseen perustuvaa aktiivista ohjausta, joka perustuisi avoimeen näkemysten ja tietojen vaihtoon sekä järjestäjien toiminnan ja talouden jatkuvaluonteiseen arviointiin. Onko ohjausmalli uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltu?

kyllä

Uudistuksen vaikutukset

79. Vaikutusten arvioinnissa on kuvattu ehdotuksen keskeiset vaikutukset. Miltä osin vaikutusten arviointia olisi korjattava, tarkennettava tai täydennettävä?

Arviota muutuskustannuksista kannattaa tarkentaa yhdessä toimijoiden kanssa. Muutuskustannuksiin tulee varata täysimääräinen rahoitus.

80. Onko uudistuksen muutuskustannukset tunnistettu ja arvioitu asianmukaisesti?

ei pääosin

81. Uudistuksesta aiheutuvia ICT:n ja tiedonhallinnan muutuskustannuksia on arvioitu hallituksen esityksen vaikutusarvioinneissa edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-valmistelussa tunnistettujen kustannusarvioiden perusteella. Millaisia tarkennuksia ja täydennyksiä nyt esitettyihin arvioihin tulisi tehdä?

Esitetyt arviot tulisi tarkistaa yhdessä uudistuksen valmistelusta vastaavien toimijoiden kanssa, joilla ainoastaan on käsitys kunkin alueen lähtötilanteesta sekä uudistuksen edellyttämien muutosten aiheuttamista kustannuksista.

82. Näkemyksenne muista mahdollisista ICT- ja digiasioihin liittyvistä vaikutuksista ehdotetussa palvelurakenteessa?

Käytettävät ohjelmistoratkaisut yhtenäistyvät.

a) vuosina 2021-2022?

Lähtökohtaisesti Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän toiminta jatkuu ennallaan. Kuntatalouden tiukka tilanne yhdistettynä kasvavaan palvelutarpeeseen aiheuttavat painetta palvelujen karsimiselle ja uudelleen järjestelyille.

b) vuosina 2023-2024?

Tiukka rahoitusraami, joka ottaa vasta pitkällä siirtymäajalla huomioon palvelutarpeen, ja siihen yhdistetty toistaiseksi pysyvä muutosleikkuri johtavat palvelurakenteen pikaiseen ja voimakkaaseen muutokseen.

c) vuodesta 2025 alkaen?

Taloudellinen paine hieman helpottaa tarpeeseen perustuvan rahoituksen kasvattaessa resurssia siirtymäsäännösten puitteissa. Maakuntien mahdollisuudet järjestää yhdenvertaiset sote-palvelut kansalaisille samankaltaistuvat jossakin määrin.

a) vuosina 2021-2022?

Kuntien, valtion ja Sote-maakunnan maine luotettavana sopimuskumppanina muuttuu kyseenalaiseksi.

b) vuosina 2023-2024?

-

c) vuodesta 2025 alkaen?

-

85. a) Tulisiko arvionne mukaan sote-maakunnille siirtyviä hankintasopimuksia mitätöitymään järjestämisvastuuta ja ostopalveluja koskevan sääntelyn nojalla?

ei

b) jos kyllä, mikä olisi mitätöityvien sopimusten euromääräinen arvo?

ei Pohjois-Karjalan maakunnassa

c) liittyisikö arvionne mukaan mitätöityviin sopimuksiin yksityisille palveluntuottajille hyödyttömiksi jääviä investointeja, mitä nämä välittömät hyödyttömäksi jäävät investoinnit olisivat ja kuinka suurista menetyksistä olisi kyse?

-

Uudistuksen toimeenpanon tuki

86. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntaudistuksen alueelliseen toteutukseen?

-

muuta, mitä?

-

Muut kysymykset

87. Mahdolliset ehdotukset käsitteen ”sote-maakunta” korvaamiseksi jollain muulla käsitteellä.

-

88. Ehdotus sote-maakuntanne nimeksi.

Pohjois-Karjalan sote maakunta, Siun sote

89. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Kuntalakia pitäisi muuttaa niin, että nykyisten sairaanhoitopiirien kuntayhtymien ja ns. hyvinvointikuntayhtymien kertyneiden alijäämien kattaminen olisi mahdollista tehdä alentamalla kuntayhtymien peruspääomaa enintään peruspääoman verran.

Esityksen mukaan kuntayhtymien jäsenkuntien olisi katettava kuntayhtymän taseeseen mahdollisesti kertynyt alijäämä ennen kuntayhtymän siirtämistä sote-maakuntaan. Kuntalain mukaan jäsenkunnat vastaavat kuntayhtymän rahoituksesta ja alijäämistä eli velvoite alijäämän kattamiseen on riippumaton ehdotetusta uudistuksesta. Lakiesitys asettaa kuitenkin uuden aikataulun kuntayhtymien alijäämien kattamiselle, johon ei ole kuntayhtymien / jäsenkuntien suunnitelmissa varauduttu.

Aikataulun muutos aiheuttaa väistämättä joko merkittäviä sopeutustarpeita / leikkauksia kuntayhtymien toimintaan ja palveluihin tai kuntien maksuosuuksien merkittävän kasvun ja sen myötä tuntuva paineen kuntatalouteen. Aikataulun muutoksesta todennäköisesti aiheutuisi edelleen paineita kuntaverojen nostamiseen, mikä ei ole uudistuksen tavoitteena.

Lakiesityksen mukaan kuntayhtymäosuuksien ja irtaimiston poistuminen kunnan taseesta katetaan ilman tulosvaikutusta kirjanpidollisesti kunnan peruspääomaa alentamalla. Menettely toteutettaisiin tase-erien välillä, ilman luovutustappioiden tulosvaikutteista kirjaamista. Esitetyn säännöksen taustalla on kilan kuntajaoston lausunto 77/2006 sekä taseen laadintaa koskeva yleisohje. (sote-uudistus / vaikutukset kuntiin, perustuslakivaliokunnan lausunto 4.3.2019). Kuntayhtymän peruspääoman alentaminen ei muuttaisi esityksen mukaista käsittelytapaa kuntien kirjanpidossa.

Sote-maakunnan peruspääomalle ei voida asettaa perustellusti minimiperuspääoman määrää. Peruspääoman alentamisella ei ole siten myöskään Sote-maakunnan tai valtion taloutta heikentävää vaikutusta.

90. Muut yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

-

Pesonen Mika
Siun sote, Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä